

BOSS süsteem

BOSS – Ballistic Optimizing Shooting System. Eesti keeles on tegu ballistikaoptimisatoriga, kohendades relva tagasilööki ning eeskätt suurendades täpsust.

See dokument sisaldab lisainfot Teie relva külge kinnitatud BOSSi kohta. Enne relva kasutamist on soovitatav tutvuda ka käesoleva juhendiga, õppimaks tundma BOSSi ning selle seadistamist.

Tähelepanu: raua keerrestus on mõeldud ainult BOSSi jaoks. Ärge kasutage keerrestust mingi teise osa paigaldamiseks. Ärge paigaldage BOSSi ühegi raua külge, mis ei ole eelnevalt ette nähtud selle jaoks. Vale kasutamine võib kaasa tuua kurbi tagajärgi.

Patenteeritud BOSS on uudne ja revolutsiooniline idee tulirelva ballistikas. Ükski teine seade ei paku sellist relva käitumise parandamist. Browningu BOSS süsteem annab Teie relvale uskumatu täpsuse ning tagasilöögi tuntava vähenemise.

Üldine tööpõhimõte

BOSS töötab seadistatava vibratsioonineelajana. Seatav kelk parandab täpsust, aukude seeria töötab suudmepidurina, vähendades tagasilööki. Kuid erinevalt tavalisest suudmepidurist ei suurenda see relva helitaset ning suudmelainet. Mõningate kaliibri/moona kombinatsiooniga on täheldatud isegi helitaseme vähenemist.

Iga tulistamisega kaasnevad vibratsioonid (tulenedes peamiselt luku ja gaasikolvi liikumisest, kuid ka raua „mängimisest“). Peamine täpsust mõjutav tegur ongi raua vibratsioonid, need on tugevalt mõjutatud erinevate faktorite poolt, nagu kuuli tüüp ja kaal, sütikust, erinevatest püssirohtudest ja raua konfiguratsioonidest.

BOSS sünkroniseerib neid vibratsioone nii, et kuul lahkuks rauast alati ühesugustes tingimustes. Kui BOSS on seatud kõige optimaalsemasse seisu mingi konkreetse moona jaoks, annab relv väga väikeseid gruppe. Täpsusmoonaga on relva täpsust võimalik viia ka ½ minutini (läbimõõt alla 15 mm 100 m distantsil).

BOSS võimaldab seega mingist moonast selle parima täpsuse välja pigistada. Muidugi tuleb arvestada seda, et täpsusele seab siiski lõpliku piiri laskemoona kvaliteet – ei maksa oodata kehva kvaliteediga moonaga lastes ülisuurt täpsust. Seega kasutage võimalikult kõrge kvaliteediga moona.

Suudmepiduri osa vähendab tagasilööki üpris tuntavalt, 30 – 50%, sõltudes kaliibrist, relva kaalust ja kasutatavast moonast.

BOSSi ehitus

BOSSi kest on 50 mm pikk (kõikidel kaliibritel). Aukude paigutus ja suurus on enamikel mudelitel sama, erinedes vaid .338 Win.Mag. il. BOSS koosneb kolmest osast: kinnitusmutter, kest ja kelk (Joon. 1). Tagamaks parimat tulemust tagage, et kõik kolm osa oleksid tihkelt kinnitatud (kõiksugused lõksud vähendavad relva täpsust ja võivad põhjustada õnnetuse).

Optimaalse grupi seadmine

Parima tulemuse saab siis, kui seada kaliiber ja kuuli kaal vastavusse tabelis märgitud BOSSi näidule. Need väärtused on paika pandud katsetuste käigus. Siiski ei pruugi kahe identse relva ja sama laskemoonaga saavutada sama tulemust. Seega tuleb neid näitajaid võtta kui lähtepunkte, millest lähtudes seate ise oma relva paika.

Märkus: BOSSi seadistamisega võib kaasneda tabamispunkti muutus, seega tasub oma relva „null“ üle kontrollida.

Soovitav on BOSS seadistada paika enne relva sihikute seadistamist, eeskätt eelpool mainitud põhjusel.

BOSSi seadistamiseks on kaks näidikut. Raua peale on märgitud täispöörded (Joon. 2) vahemikus 0 – 10. Kinnitusmutrile on märgitud skaalaks 1 pööre 1/10 väärtuste järgi, nt number 5 tähendab 0.5 pööret, 7 jälle 0.7 pööret jne. (Joon. 3)

Igasuguse seadmise käigus laadige relv eelnevalt tühjaks.

Vajaliku näidu saamiseks tuleb mutrit keerata kuni vajaliku näidu saamiseni. Joonistel on kujutatud kahte näidet:

- Tabelist olete leidnud kaliibrile ja kuuli kaalule vastavaks näitajaks 6.0. Mutter peab olema keeratud joonisel 4 kujutatud asendisse: serv on tasa kuuenda kriipsuga ning mutril on joonega kohakuti number 0.
- Kui näiduks olete leidnud 2.5, peab mutter olema joonisel 6 kujutatud asendis – raual on näha teine kriips ning mutril on joonega kohakuti number 5.

Kui mutter on õigesse asendisse keeratud, tuleb BOSSi kest selle vastu kinnitada. Soovitav on pista aukudest läbi pulk ning selle abil keerata kest tihkelt kinni. (Joon. 5). Alati jälgige, et ei vigastaks BOSSi.

Täpsem seadistus

Kui soovite saada veel väiksemaid gruppe, võite veel pisut katsetada. Keerake mutrit kellaosuti suunas $\frac{1}{4}$ pööret (suurendage näitajat 0.25 võrra) ning kontrollige laskmisega, kuidas see mõjus. Kui grupp muutus suuremaks, vähendage esialgset näitajat $\frac{1}{4}$ võrra ja proovige uuesti. Nii edasi toimides võite saavutada veel paremaid tulemusi, kui ainult tabeliväärtusi kasutades.

Kui kasutate erinevaid moonasid, tuleb BOSS iga moona jaoks eraldi seadistada. Soovitav on need seaded alati üles märkida.

Oluline: Iga kord kui Te BOSSi seate, keerake selle osad alati kõvasti kinni.

Märkus: Jälgige et esilae kinnituskrugi oleks samuti kõvasti kinni keeratud. (Joon. 8)

Nailonist turvariba

Raua keermestatud osal on nailonriba, mille eesmärgiks on tagada kelgu jäämine Teie poolt seatud asendisse (et seade ei keeraks end laskmiste käigus lõdvemaks). (Joon. 9). Pikaajalisel kasutamisel võib nailonriba puruneda ning tuleb siis asendada uuega.

BOSSiga varustatud relva hooldus

Hoidke relva alati puhtana ja jälgige, et raua ja lae vahel ei oleks mingit puru (paberileht peab vabalt libisema täies pikkuses raua ja lae vahel).

Enne relva puhastamist laadige relv tühjaks, kaitseriivistage relv ning suunake raud ohutusse suunda.

Soovitatav on rauda puhastada iga 12 – 15 lasu järel. Soovitatav on ka relva puhastada nii, et BOSS on selle küljes. Kuna relva disain näeb ette puhastamist rauasuudme poolt, olge eriti ettevaatlik, et ei vigastaks raua krooni.

Kuuli mantel on vasest või tsingist ning paratamatult jätab rauda jälgi. Seega on soovitatav vajadusel kasutada spetsiaalset vase-eemaldusvahendit.

Soovituslik tegevuste järjekord:

1. Esmalt puhastage raud vase jälgedest, soovituslikult spetsiaalse vahendiga. Puhastamisel jälgige vahendi tootja juhiseid. Eemaldage vahend puhaste lappide/troppide abil ning kuivatage raud.
2. Eemaldage püssirohujäljed. Peale raua lõplikku puhastamist kandke raua pinnale õhuke kiht õli.

Peale mingi puhastusvahendi kasutamist tehke raud sellest puhtaks ja kuivatage raud. Kui kasutate erinevaid vahendeid võib nende segunemine põhjustada keemili reaktsioone ainete ja rauamaterjali vahel, sellega rauda korrodeerides (isegi roostevaba rauda).

3. Kui osutub vajalikuks, võite ka BOSSi eemaldada ning selle puhastada. Selleks eemaldage BOSS seda raua otsast ära keerates. (Joon. 10) Kui osad on üksteisest eraldatud, puhastage need kasutades kergelt õlitatud lappi. Kandke õhuke õlikiht ka keermetele ning jälgige et suudmepiduri avaused ei oleks ummistunud.
4. Paigaldage BOSS – kõigepealt kinnitusmutter, siis kelk (suudmepiduri osa) ja lõpuks BOSSi kest. Muidugi tuleb BOSS seadistada tagasi soovitud näidule.
5. Peale puhastust on soovitatav lasta relvast läbi paar padrunit. Lisaks on soovitatav lasta raul jahtuda iga 3 lasu järel.